

כה' חסון ט"ר, 4.11.23

את הדברים הבאים מסר לי אחד הקרובים להנוצח השומר הצעיר.

הסתדרות זו נוסדה בשנת 1918 על ידי קבוצת סקוטים יהודים חבלי הסתדרות הסקוטים הרומית שהחליטו להבדל ולהקים חנוכה סקוטים לאומית. בזמן הראשון היו קטורים במטבי. המלוגות עדין לא היו קטורות זו בזו. התקיימו הסתדרויות חלקיות בחבלים שונים, בימי 9-15 מאי 1922 אקא נקראה מועצה כללית במוסקבה. השתתפו באי כח חבל הטל, חרקוב, קייב, אודיסה, קרז, מוסקבה. שנים שנים מכל חבל, שליחי 6000 חבר, דגו על שאלות סדוריות. הספיד ההסתדרות והעזיחה עבודת שלטת המחלקות, עבודת הצעירות, הכנסת העברית בדבור, עבודה ארצישראלית, הכשרת עבודת ועוד. אז נוסדה ההסתדרות הכללית שעדין הייתה כרוכה בככבי.

באביב 1923 נקראה ועידה כללית בחרקוב. השתתפו 18 ציר ממסקבה, קיוב, קרמנצוג, טולטוח, חרקוב, יקטרינובסלב, יליסוסגרד, רוסטוב, קונסטנטינובקה. מסבוב "בלחי תלויות" לא באו מחומל ועוד מקומות אחדים, בוועידה הזאת השתתף ציר אחד, ישעיה גורדון מקונסטנטינובקה ששמש בגמא ומסר את השומר הצעיר.

(אגב מסרתי לאיש שיחי את אשר שמעתי לפני יום כי כל חברי השומר הצעיר בחומל עברו לקומסומול. - הוא הכחיש את הדבר בהחלט. הסניף בחומל אכן מתקיים. בכלל עברו במשך כל הזמן לקומסומול כסאחים-שליש מאות איש. מהעובדים מחשובים עברו 15-20 איש. לא"י נסעו 18-20 איש. 7 מקמנצוג, 4 ממסקבה, 5 מאודיסה, 2 מנולטוח.

חועידת החליטה להקדש מחמכבי, יש אמי עכשיו רץ קשר בענין החנוך הנופני - חמכבי נותן לחש"ב אינסטרקטוריות, הם גם משתדלים יחד בדבר האשור.

בענין זה מסרו כבר לממשלה כעשרים חזירות. סדרד אחד קולח אותם לסני. עוד בשנת 1920 היו נחשבים ללגליים. היו משתתפים בפרדים הרשמיים, יחד את הקוט הרשמי. אך לאט לאט החלו לרדוף אותם. כשהיתה מה משלחת-הפועלים האנגלית להתחמו בפרד של הקומסומול וחניכי הצבא במגרש האדום שעל יד הקרמל והצכלמו יחד את המשלחת. אחרי זה נסתנה היחס. בדקבר 1922 היו אסורים כשבעים איט. ביוני 1920 - 34. היה מקרה, בחנוכה ש"ז ונאסרו בקרמנצוג 470 חברי ההסתדרות. ביניהם היו 80 ילדים בני זמונה, 80 סומרים, האחר גופים. 3/5 היו נערות. החזיקו אותם במאסר לילה שלם ולמחרת שחררו אותם, כלבד 30 איש מהבנהלים שהיו אסורים כהכופים. מהם החזיקו 10 איש גם להבא במאסר עד פברל, העבירו אותם א לפולסזה ושם היו צריכים להרעם בגשאו שלש עשרים ביום. אחר כך הלחו אותם חזרה לקרמנצוג ושחררו אותם בהנאי שירממו 3 פעמים ביום. ביוני 1923 אסרו אותם סנית ושלחו אותם לעירות נדחות קמנוח שאין בהן ישוב יהודי. האשימו אותם בהתנגדות פסיוית לממשלת הסובייטים והצטח סובינות. היו מאסרים וררינות יותר מבשלישים נקורות.

בועידה החרקובית נחקבלו הסזיסים בענין החנוך. ביסודם חונח חנוך העבודה סזיסים ע"ד הכנת הסומרים, נקראה הרצאה מטודולוגיה, דנו ע"ד הקשרים את החנועה בעולם. בקיץ זה קבלו ידיעה מחו"ל ע"ד סדור ברית עולמית וקריאת ועידה עולמית בקרלסבד. אולם לא יכלו לשלח צירים כי היה מאוחר, והסתפקו בשליחת חומר והרצאות.

בסוף אוגוסט היתה ישיבת המועצה הראשית במוסקבה, שציינה שהוף הפעולה את קבוצות עבריות אחרות, המפלגות הלאומיות הסוציאליות והסתדרות הנוער. - על שאלתי אם יש להם איזה קשר את פוע"צ ענה לי איש שיחי בשלילת, כי הם נבדלים מהם בשאלת יסודית בשאלת השפה.

אמצעי ההסתדרות באים ממש חבר - 2 קופיקות זהב לחודש. למעשה אין החברים

מבניסים אלא מעט, והמועצה סובלת מחוסר אמצעים. הרבה מהעסקנים סובלים רעב.

בהסתדרות עובדים כחמשה עשר איש חסומים כמעט כל זמנם לעבודת ההסתדרות.

החברים נחלקים לשלוש מחלקות לפי הגיל:

א - זאבוניב, מבני 8-12.

ב - צומים מבני 12 - 16.

ג - שומרים מבני 16-20.

החברים באים ברובם מחוגים בעלי-בתיים ומהאינטליגנציה. בזמן האחרון הם משתדלים

למסוך ילדים וצוער מהסדרות העניות והעובדות. כמוסקבה הם עובדים במקלט הפליטים,

ששם יש להם 80 חבר. באודיסא יש חברות פרולטריות מהמולדווא - 160 איש.

בקיוב 50.

כל החברים בעיר הם חלגיון העירוני נחלק לזאבס, צומים ושומרים. כל

החברים בחבל אחד מאוחדים תחת הנחלה מטה הגליל. בראש כל ההסתדרות עומד המטה

הראשי בן 4 חברים (מחם 3 בלתי מפלגתיים, 1 צ.ס.). כל הכח בידי המטה הראשי.

הוא אחראי במני המועצה הראשית בת השעה חברים, (7 בלתי מפלגתיים, 2 צ.ס.).

הזאבוניס הם $\frac{1}{4}$ (בערך) של החברים, השאר צומים ושומרים. אשתדק היו רק 4

הסתדרויות של שומרים, באביב 1923 - 17, וחן חולכות ורבות. עכשיו יגיע מספרן

לשליש. להסתדרות יש עכשיו 6 חברים. רוצים עכשיו לארגן עוד שני חברים - חבל

טיביר וטורקסטן. על מספר החברים יש מספרים מחודש אוגוסט בשלש חבלי הדרום -

4300, מקום יש ידיעות רק משלש אורגניזציות - 300 חבר (בכלל יש שם 17 הסתדרויות).

בחבל הומל 150-200 חברן בחבל מוסקבה - 450. קרים 300-400 חבר. ממש קיוב אין

מספרים. בס"א יש 609 נקודות רשומות, מלבד 15 נקודות שעדיין לא נרשמו. יש צומים

גם במזרח הרחוק, אך עדיין אין אדם קשרים. לפי המין באוקריינה הרב חן נערות.

ברוסיה הלבנה ובקוקז - הרב נערים. ההסתדרות חכי גדולות נמצאות בדרום;
חרקוב, סימפול, קיוב, ויניצה, שדה לבן ועוד. במסמכת יש 250 חבר, יותר
מפאה לומדים עברית.

היחידה זוהי "מלוגה" המתחלקת ל"קבוצות" בנות 8-10 חבר. הקבוצות נקראות
על שמות חיות ועופות שונים. בראש הקבוצה עומד צופה, בראש המלוגה - שומר. יש
קבוצות רק של סין אחד, ויש מעורבות. הרב הן מעורבות. על פי רב הזאבונים
וחשומרים הם מעורבים, הצופים מסודרים לפי המין. היחסים בין המינים הם נורמליים.
היה זמן שהיחסים לא היו רצויים. זה היה כשנחקלו בחור שומרים אנשים מן החוץ,
שלא קבלו באגים חנוך מיני מתאים.

הזאבונים מעסיקים במשחקים. משתדלים לחיות אותם חיים אדם מראי, קדמון,
בהתאם לשיטה הביולוגית. הם משחקים משחקי חיות פראיות כגון משחקי הגונגל של
קופלינג.

הצופים עוברים צקלים אחדים. גם הם חיים כשכנים פראיים, עוסקים
בהתעמלות, חיים חיי מחנה, מתרגלים לשרות עצמי, מתקנים בעצמם בגדיהם, מבשלים
לעצמם, מעסיקים אותם בחכרת הטבע, הסביבה, קצת עבודת האדמה וגדול עופות.
מלמדים מלאכות שונות נסור, חשוב, עציץ וכדומה. לומדים היסטוריה, עברית, דעת
תאריך. יש להם סדנאות אחדות למטרות למודי סנדלריות, חייטות, נגרות,
אלקטרוטכניקה, פוטוגרפיה, עבודת צעצועים. בסדנאות אלה עובדים הצופים עושה
אחדות ביום. הנערות עושה כמעט כל העבודות שעושים הנערים.

השומרים כבר אינם עוסקים במשחקים. הם נחלקים בשתי מחלקות. הם לומדים
כלכלה מדיניות, סוציולוגיה, קואופרציה, דעת המדינה, היסטוריה עברית, תנועה

הפועלים היהודית, עברית, דעה א"י, תולדות ההתישבות, תולדות התנועה הלאומית.
הם גם עוברים את צל התנועה העבודה היגיינה של עבודה, התנועה המקצועית, הגנת
העבודה צלון הוראה: מדגוגיה, מסיחולוגיה, עבודה . צלון הבריאות
התעמלות, ספורט, שמירת הבריאות. צלון העבודה: חנוך העבודה, צלון זה נתקל
במכשולים וקושי. אין יכלת להתחנך בעבודה. אין להם משקים ואפשריות לעבוד במשקים.
- על שאלתי מדוע אינם הולכים לחלוץ ענני איש שיחי, שאינם יכלים לשלח את הבריהם
לחלוץ מפני שאז תחול עליהם משמעת החלוץ ויקרעו מהתנועה. ואז תתרוקן ההסתדרות
מאותם הכחות המנהלים - השומרים - שחנוך הילדים וחנכרים עומד עליהם.

הטלוגה מתאספת פעמים בשבוע, הקבוצה פעם או פעמים. בפלוגה קוראים
הרצאות, בקבוצה עושים עבודה ממינרית. מזמינים לקטורים מ"החבר". המכבי נותן
אינסטרקטורים גופניים. באודיטא עבדה קבוצה של 30 שומרים בשדה החשקאה.
למפלגות קשה לפנות לעזרה, מפני שיש ההחרות בין שתי המפלגות.

איש שיחי גמר את דבריו בסקירה כללית על המצב¹ החבוללות גדולה ועצומה.
בית המדרס הסובייטי הוא גורם כביר המביא לידי טמיעה. במשפחה אין לילד סביבה
לאומית וקשה ליצור אטמוספירה לאומית. המלחמה בהשפעת ביה"ס הסובייטי קשה מאד.
הקומסומול מושך. צומחה טכנה לדור הצעיר ברוסיה.

- חבר אחד הביא לי את החשובה הרשמית בדבר רשיון להרצאות (רוסית)

- אמר נמשחי את נבאים ושניים מחבריו. הם מתנגדים לפעולה משותפת. אולם
המכיוון לועדה לעניני חנוך.

